

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ДЕНОВ ТАДБИРКОРЛИК ВА ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
ТАРИХ ВА ФАЛСАФА КАФЕДРАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА УЧИНЧИ РЕНЕССАНС
ҒОЯСИНИ КЕНГ ТАРҒИБ ҚИЛИШДА
ИЖТИМОЙ – ГУМАНИТАР ФАҢЛАРНИНГ
АҲАМИЯТИ ВА ЎРИИ

КОНФЕРЕНЦИЯ **МАТЕРИАЛЛАРИ**

Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини тарғиб этишда миллий ва умуминсоний кадриятларимизнинг ўрни.

1-шўъба

Ёшларни маънавий баркамольлик руҳида тарбиялаш ҳамда интеллектуал салохиятини юксалтиришга ҳисса қўшаётган тарбиявий институтлар. Мулоҳаза ва таклифлар.

2-шўъба

Ижтимоий – гуманитар фанларни ўқитишда замонавий методларнинг аҳамияти. Тарих фанининг кадриятларимиз узяйлангандаги роли

3-шўъба

Миллий-маданий меърос, тарихий қадамжолар ва муқаддас маскявларнинг халқимиз маънавий ҳаётидаги ўрни.

4-шўъба

Ўзбекистон Республикаси стратегик сиёсатининг маънавий киефиси. Дунё ва биз.

5-шўъба

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ДЕНОВ ТАДБИРКОРЛИК ВА ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
ТАРИХ ВА ФАЛСАФА КАФЕДРАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ҒОЯСИНИ КЕНГ
ТАРҒИБ ҚИЛИШДА ИЖТИМОЙ – ҒУМАНИТАР
ФАҢЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ ВА ЎРНИ

МАВЗУСИДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ

МАТЕРИАЛЛАРИ

2022-ЙИЛ 12-МАЙ

12 МАЯ 2022 ГОДА РЕСПУБЛИКАНСКАЯ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКАЯ ОНЛАЙН -КОНФЕРЕНЦИЯ НА ТЕМУ:
ЗНАЧЕНИЕ И МЕСТО ОБЩЕСТВЕННО-ГУМАНИТАРНЫХ
НАУК В ШИРОКОМ ПРОДВИЖЕНИИ ИДЕИ ТРЕТЬЕГО
ВОЗРОЖДЕНИЯ В НАШЕЙ СТРАНЕ

REPUBLICAN SCIENTIFIC-PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE NAMED AFTER "THE SIGNIFICANCE AND
ROLE OF THE SOCIAL SCIENCES AND THE HUMANITIES IN
THE CHARACTERISTIC PROMOTION OF THE IDEA OF
THE THIRD RENAISSANCE IN OUR COUNTRY" ON MAY
12, 2022

ДЕНОВ – 2022

хам индивидуалликни ҳисобга олавермайди. Аммо бу муаммони санъаткорга индивидуал хислатлар билан ишлаш техникасини сингдириш орқали ечиш мумкин. Бу борада жаҳон театрлари тажрибаларига, экспериментларига мурожаат этиш мумкин.

АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. Алимасов В., Манзаров Ю. (2014) Ўзбекистонда маънавий-маърифий соҳа: назария ва амалиёт (фалсафий-социологик тадқиқот). – Тошкент: «Наврўз», 66 б.
2. Маҳмуд Ж. (2016) Шоир театр ҳақида. «Жаҳон адабиёти» журнали. 6-сон. – 136 б.
3. Абдусаматов Х. Театр танқид кўзгусида. – Тошкент: «Фан», 1993. – 27 б.
4. www.xs.uz/ 2020 йил 20 май; uz.uz/ 2020 йил 4 июль; 2021 йил 16 сентябрь; 2021 йил 24 декабрь
5. Товтоногов Г. Саҳна кўзгуси. “Жаҳон адабиёти”. 2017 йил. №5. – 183 б.
6. Адабиёт, санъат, маданиятни ривожлантириш – халқимиз маънавий оламини юксалтиришнинг муҳим пойдеворидир. Президент Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон ижодкор зиёлилари вакиллари билан учрашувдаги маърузаси. // «Халқ сўзи» газетаси. 2017 йил, 4 август.

УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ДАВЛАТ ТИЛИГА ЭЪТИБОРДАН БОШЛАНАДИ

Ўрол АБИЛОВ,

Соғлиқни сақлаш вазирининг маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш масалалари бўйича маслаҳатчиси.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида Давлат тилига бўлган эътибор

Ҳадиси Шарифда айтилишича “Тил миллат кўзгусидир”. Ўтмишдан маълумки, давлат тили мавжуд жамият маънавиятининг ва тараққиётининг асосини ташкил қилади. Шу нуқтаи назардан, давлат тили кўп миллатли мамлакатимиз халқларининг бир бутун бўлиб, жипслашиши ва жамиятимиз ривожланишининг асосидир, калитидир.

Бу борада мавжуд имкониятларни бутун шижоати ва омилкорлигини ишга солган ҳолда қонун устиворлиги асосида мақсадимиз сари йуналтириш талаб килинади. Негаки, бу келажак жамиятимизни беками кўст бунёд этишимизнинг адолатли ва қонуний шартларидан биридир.

Бу борада биринчи навбатда вазирликда 2018 йилдан бошлаб, барча буйруқ ва кўрсатма хатлар давлат тилида чиқарилмоқда.

Шу нуқтаи назардан, Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида ушбу масалада вазирликнинг “Вазирлик тизимидаги муассасаларда давлат тилида иш юритишни самарали ташкил қилиш ҳамда давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига сўзсиз риоя этиш тўғрисида”ги алоҳида буйруғи билан тасдиқланган Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги барча муассасаларда давлат тилида иш юритишни самарали ташкил этиш ва унинг ижросини назорат қилиш бўйича Ишчи гуруҳи тузилиб, унинг олдида вазирлик тизимидаги муассасаларида Давлат тилини қонунда белгиланган тартибда жорий қилинишини ташкиллаштириш ва унинг ижросини сифтли амалга оширилишини назорат қилиш бўйича муҳим вазифалар кўйилди.

Жумладан, вазирлик тизимининг жойлардаги муассасаларини ўрганиш бўйича асосан алоҳида эътибор қаратилиши лозим бўлган масалалар сифатида бошқарма аппарати ва тизимидаги муассасаларда давлат тилида иш юритиш ҳолати, ўзбек тилидаги ҳужжатларнинг тўғри ва саводли тайёрланиши, буйруқ ва фармойишларнинг тиллар кесимидаги сони, давлат тилида қабул қилинган меъёрий ҳуқуқий ҳужжатларнинг хатосизлиги, идоралараро ёзишмаларнинг давлат тилида юритилиши, уларда ўзбек тили адабий меъёрларига амал қилиниши ҳолати, вазирлик аппарати ва тизимидаги муассасаларда ҳамда Фармацевтика тармогини ривожлантириш йўналишида давлат тили қоидаларига амал қилиниш ҳолати, давлат ва хусусий тиббиёт муассасаларида давлат тили талабларига риоя этилишининг умумий ҳолати, давлат ва хусусий тиббиёт муассасаларининг бино ва ҳудудида турли хил ёзувлар: эшиклардаги пешлавҳа, реклама банерлари, эълонлар, йўналиш кўрсаткичлари, кўргазмали укув-информация материаллари ва хабарлар ҳамда уларнинг давлат тили талабларига риоя этилишининг ҳолати, ўрганиш якунида Қорақалпоғистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар соғлиқни сақлаш бошқармаларида ўрганилган ҳудуд муассаса раҳбарларининг Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш масалалари бўйича маслаҳатчисилари иштирокида ўрганиш натижалари бўйича муҳокама ўтказилиб, аниқланган камчиликлар бўйича керакли топшириқлар берилиши белгиланган.

Шундан келиб чиқиб, Тизимда давлат тилида иш юритишни самарали ташкил этиш ва унинг натижадорлигини ошириш мақсадида тузилган ишчи гуруҳ фаолиятини янада фаоллаштириш юзасидан Ишчи гуруҳ аъзолари томонидан жойларда давлат тилини самарали ташкил қилиш бўйича услубий-амалий ёрдам ташкил этиш йўлга кўйилди.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги аппарати ва унинг қўйи тузилмалари ходимлари ҳамда бошқа тилларда сўзлашувчи ходимлар учун Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузурида, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги давлат университетлари ҳамда педагогика институтлари ҳузурида ташкил этилган Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш марказларида ўқишларини ташкил этиш бўйича тизим

ходимларини ўқув машгулотларига жалб этиш бўйича кадрлар бўлими билан келишган ҳолда чораклик, йиллик тақсимоти ишлаб чиқилиб, шунинг асосида тизим ходимларини ўқишларга жалб қилиниши олиб борилмоқда.

Тизимда давлат тилини ривожлантириш ва нуфузини тубдан оширишга қаратилган чора-тадбирлар бўйича жойлардаги барча тиббиётга оид муассасаларда ходимлар, талаба-ўқувчилар ва тиббиёт муассасаси жойлашган ҳудуд маҳаллаларидаги аҳоли ўртасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 21 октябрдаги “Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5850-сонли Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 20 январдаги “Мамлакатда давлат тилида иш юритишни самарали ташкил этиш чора-тадбирлар тўғрисида”ги 34-сон қарорининг мазмун-моҳияти ҳақида тарғибот ва тушунтириш ишлари олиб борилди ва бу ишлар давом эттирилмоқда.

Жумладан, 2020 йил 16 ноябрдаги 166-сон буйруғи билан Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги барча муассасаларда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 20 январдаги 34-сонли “Мамлакатда давлат тилида иш юритишни самарали ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарори ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2020 йил 25 мартдаги 83-сон буйруғи ижросининг таъминланиш ҳолатини ўрганиш ҳамда амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида, бутун мамлакат бўйлаб ҳудудий бўлинган жойларга мутахассислардан иборат еттига ишчи гуруҳи сафарбар этилди. Уларнинг асосий вазифаси вазирлик тизимидаги муассасаларда Давлат тилида иш юритиш амалий фаолиятини тўлиқ ўрганиш ва амалий ёрдам кўрсатиш, йўл қўйилган хато-камчиликларни танқидий баҳолаш, муаммолар ва уларнинг ечимлари юзасидан тавсиялар беришдан иборат қилиб белгиланди. Бугунги кунда вазирлик тизими муассасаларида Давлат тилида иш юритиш амалиёти ишчи гуруҳ томонидан юқорида номлари келтирилган Президент Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари асосида билдирилган амалий ёрдам ва тавсиялари йўригида фаолият юргизишга қаратилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ПФ-6084-Фармонида асосан, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги аппарати ва унинг қуйи тузилмаларида иш ҳужжатларини лотин ёзувиге асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич ўтказиш бўйича вазирлик аппарати ва бутун тизимда чора-тадбирлар режасига асосан муайян ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, лотин ёзувиге асосланган ўзбек алифбосидаги айрим ҳафларни соддалаштириш борасида вазирликнинг Фанлар Академиясига таклифлари юборилди. Шунингдек, биринчи навбатда вазирликнинг расмий ва бошқа бир қанча тиббиётга оид бланкалари лотин ёзуви асосидаги ўзбек алифбосига ўтказилди ва бу иш давом эттирилмоқда.

Вазирлик томонидан бугунги кун нуқтаи назарига мос равишда тиббиёт мутахассислари кўригидан ўтказилиб ва уларнинг фкрларини инобатга олган ҳолда 10000 мингдан ошiq сўзликдан иборат “Тиббий

атамалар изохли лугати” китоби кирилл ва лотин ёзувларида тайёрланиб, вазирлик тизимидаги барча муассасаларни ушбу лугат билан таъминлаш мақсадида кўп минг нусхада чоп этилди ва жойлардаги муассасаларга етказилмоқда.

Вазирлик тизимидаги тиббиёт таълими муассасаларида “Тил – миллат кўзгуси”, “Китоб билим манбаи”, “Она тилида сўзлашамиз”, “Билимли ёшлар – келажак бунёдкори” мавзуларида иншолар танловлари ўтказилди. Аксарият иншо танловлари лотин ёзуви орқали ўтказилдики бу ўз навбатида ёшларни китоб ўқишга бўлган қизиқишларини ўстириши қолаверса, уларда давлат тилига бўлган ижобий муносабатни уйғунлаштиришига хизмат қилишига йўналтиради.

Бу ишларни ҳамжиҳатлик билан амалга оширишда албатта вазирлик тизимида лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич ўтказиш чораларини амалга ошириш бўйича ташкил этилиб, фаолияти йўлга қўйилган мутахассислардан иборат ишчи гуруҳларининг фаоллиги ўз самарасини берганлигини алоҳида таъкидлаш лозим.

Ишчи гуруҳининг яна бир самарали иш фаолиятини вазирлик тизими муассасаларида Давлат тилига амал қилиш ҳолатини ҳудудларга жойларга чиқиб вазирлик аппарати ва унинг тузилмалари биноларида ҳамда ҳовлисида ўрнатилган барча ташки ёзувлар, шу жумладан, пешлавҳалар, реклама ва эълонлар, кўргазмали бошқа ахборот матнларини давлат тилида бўлишини таъминлаш ва назорат қилиш, ўрганиш ва услубий-амаллий ёрдам кўрсатиш бўйича олиб бораётган ишларида янада ёрқинроқ кўриш мумкин.

Маълумки, барча давлатларда соғлиқни сақлаш тизими аҳолининг барча қатламларининг соғлигини муҳофаза қилувчи энг катта тизилма ҳисобланадики кўп миллатли Ўзбекистон соғлиқни сақлаш тизими ҳам шу русумда фаолият олиб боради. Шу боис, дала тили борасидаги ишларни самарали амалга ошириш қанчалик мураккаблигига қарамадан Соғлиқни сақлаш вазирлиги давлат ва нодавлат тузилмаларига тегишли бўлган тадбиркорлик субъектлари томонидан ўрнатилган, жойлаштирилган пешлавҳалар, реклама ва эълонлар, кўргазмали бошқа ахборот матнларини давлат тилида бўлишини таъминлаш борасида вазирликнинг ҳудудий бўлинмалари фаолиятдан кенг ва унумли фойдаланиш самара бермоқда.

Вазирлик тасарруфидаги мавжуд ўн иккита олий ва етмиш тўртта ўрта тиббиёт таълими муассасаларининг тиллар кафедралари қошида ташкил этилган “Юзма-юз” ва “Нишона” тўғарақлари томонидан ўзбек тилига доир билимлар бериш билан бирга ёшларни қизиқтирувчи турли ижодий кечалар, мушоиралар ташкил этиш Ёшларнинг онгига давлат тилининг мулоқатда нақадар бой ва нафис томонларини етказиш ва давлат тили – она тилига бўлган эътиқодини ошириш давлат тилини янада ривожлантириш ҳамда унга бўлган ижобий муносабатни барқарорлаштириш борасида, муҳим аҳамият касб этаётганлиги ўта муҳимдир.

Мазкур йўналишда Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида кирувчи ҳудудлардаги барча таркибий бўлинмалар ва муассасаларда давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига белгиланган тартибда

амал қилиниши бўйича жойларда жамоатчилик назорати ташкил этиш ва услубий-амалий ёрдам кўрсатиш бўйича мутахассислардан иборат Назорат гуруҳлари ташкил этилди.

Вазирлик тизимидаги мавжуд муассасалар ва уларнинг тасдиқланадиган барча меъёрий ҳужжатлари (буйруқ, фармойиш, маълумотнома ва ҳисоботлар Кўрсатма хатлар, тавсияномалар ва бошқа турли хил (анализ деймиз) қон таҳлили, ташхис қўйиш, касаллик тарихи хулласу калом, турли хил тиббиётга, инсон саломатлигига оид барча жадваллару диограммаларнинг изоҳ ва шарҳлари ҳам қоғоз ва электрон нусхалари) Давлат тилида юритилиши қатъий назорат остига олинди. Ва иш фаолиятдаги йигинлар - илмий кенгашлари, ректорат кенгашлари, кафедра кенгашлари қатъий равишда Давлат тилида олиб борилиши асосан йўлга қўйилди.

Вазирлик тизимидаги мавжуд тармоқлардаги даволаш-профилактика, Тиббиёт таълими муассасаларининг ўқув ва бинолари ҳудудларига Давлат тилини тарғиб этувчи баннер ва плакатлар ўрнатилди ва бу иш жойларда давом эттирилмоқда. Маънавий-маърифий фаолиятга алоқадор янгиликлар, эълонлар ва барча маълумотлар Давлат тилида юритилиши йўлга қўйилди ва давом эттирилмоқда.

Тизимнинг жойлардаги бўғинида «Саводхон ҳудуд» акцияси ўтказилди. Ҳудуддаги баннерлар ва ҳар хил реклама плакатларидаги ёзувлар ва бошқа тилларда ёзилган жумлалар ва улардаги хатолар ҳақида тегишли мутассадди шахсларга тушунтиришлар берилди ва уларда тўғриланиш ишлари йўлга қўйилди.

Тиббиёт олий ва ўрта таълим муассасаларида таҳсил олаётган 2 курс талабаларининг ўқув дастурига 36 соат ҳажмдаги “Бадий адабиётда тиббий мавзу курси” киритилди ва ўқитиш олиб борилмоқда.

Тиббиёт таълими муассасаларининг тиллар кафедралари қошида ташкил этилган “Юзма-юз” ва “Нишона” тўғараклари томонидан ўзбек тилига доир билимлар бериш билан бирга ёшларни қизиқтирувчи турли ижодий кечалар, мушоиралар ташкил этилиши ҳам йўлга қўйилган.

Нофилологик ОТМлар каби тиббиёт таълими муассасаларида ҳам 2020-2021 ўқув йилидан бошлаб “Ўзбек тили кафедраси” ташкил этилди ҳамда ўзбек тилини ўрганиш бўйича махсус курслар жорий этилмоқда.

Тизимда давлат тили мавқеини мустаҳкамлаш йўналишида олиб борилган ишларнинг тарғиботи бўйича ОАВга мақолалар тайёрлаш ва босма даврий нашрлар, телерадиоканаллар, интернет сайтлари, хусусан, “til.gov.uz” сайтида материаллар бериб бориш борасида Вазирлик тизимидаги Давлат тилига бўлган муносабат ва амалга оширилган ишлар ҳамда лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосига босқичма-босқич ўтказиш борасидаги ишлар ҳақида жойларда амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ОАВ ва ижтимоий тармоқларда айниқса маҳаллий ОАВда маслаҳатчиларнинг чиқишлари қилинмоқда.

Шунингдек, вазирлик тасарруфидаги барча Қорақалпоғистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар

соглиқни сақлаш бошқармалари, бўлинмаларида, жумладан, тиббиёт таълими, даволаш-профилактика муассасалари, Санитария-эпидемиологик осойишталик агентлиги, илмий-амалий марказларда ҳамда Фармацевтика тармогини ривожлантириш агентлиги, мулкый мансублигидан (Давлат ва нодавлат) катъий назар тиббиётга алоқадор барча тиббиёт муассасаларида ҳужжатлар, ёзишмалар, кўчаларга ўрнатилган реклама баннерларининг сўзсиз давлат тилида (ўзбек тили) юритилишини таъминлаш, бинолари пештоқидаги номлар ва унинг ичидаги хоналар эшигидаги атама биринчи навбатда давлат тилида ва заруратдан келиб чиқиб, ундан кейин бошқа тилларда ёзилиши, муассасаларда давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига белгиланган тартибда амал қилинишини ташкиллаштириш бўйича Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилишини таъминлаш масалалари бўйича муассаса раҳбарининг маслаҳатчиси тайинланиб, давлат тили масаласидаги ишларнинг сўзсиз ижросини таъминлаш бўйича жамоатчилик назорати ташкил этилди.

Тилга хиёнат - халққа, миллатга, давлатга хиёнатдир!

Турли хилдаги ва даражадаги хиёнатлар ҳақида кўп гапириш ва уларнинг ҳолат даражасидан келиб чиқиб, кечириш мумкин дир, лекин, давлат тили борасидаги, халққа, миллатга, давлатга қилинган хиёнат умуман кечиришга лойиқ эмас.

Бир оғайнимдан анча илгари латифанома кинояни эшитгандим. Унинг айтишича рус мактабига ўқишга берган қизини ўзбекчани ҳам ўзлаштирсин деган мақсадда ўқувчиларнинг ёзги таътили даврида вилоятга, ота- онаси яшайдиган қишлоққа юборади. У ерда қизи ўзига тенгдош кўп кизалок дугоналар билан танишади, улар билан дустлашади. Оғайним қизини кўргани бориб қараса, бутун қишлоқ қизлари русча сўзлашаётган эмиш... Бу албатта латифанома ҳодисадир. Лекин эътибор берилиб, ўзбек халқининг меҳмондустлиги ва инсонларга бўлган меҳр-оқибати нуқтаи назаридан қаралса, қишлоқ қизларининг меҳмон қизнинг кўнглини оғритмаслик учун қилинган саъйи ҳаракати маҳсулидир. Худди шундай халқимизнинг мамлакатимиздаги бошқа миллат вакилларининг дилини оғритмаслик учун улар билан асосан рус тилида бўлган мулоқатлари ҳам уларга инсонийлик муҳаббатининг рамзидир ҳолос. Уларга миллат ва тил масаласида тобелик эмас! Буни тўғри тушунишлари ва яшаётган мамлакатнинг давлат тилида сўзлашишга ўрганишлари учун уларга етарлича вақт берилди, барча шароитлар ва имконият яратилди. Натижа эса, ўзгармади. Қонун эса барча учун баробардир.

Бошқа тилларни ўрганишни ҳеч ким тақиқламайди ва бу инсон камолотининг бир бўғини сифатида олиб қаралади. Лекин, ҳамма учун кўринарли бўлган йуналтирувчи ва чорловчи барча ёзувлар: эълонлар, атамномлар, таклифлар, пештахта ёзувлари ва шу қабилдаги барча эслатмалар ёзилишида давлат тилида бўлишини таъминлаш ва заруратдан келиб чиқиб, бошқа тиллардаги ёзувлар ҳажм жиҳатидан давлат тилидан

қуйида кичик ҳажмда бўлишига эътибор бериш ҳар бир ватанпарвар ва миллатпарвар, шу ватан фарзанди учун муқаддасдир.

Албатта, кўп тиллилик миллий тилларнинг ривожланишига имкон яратади. Буни инкор қилиб бўлмайди. Лекин, она тили – давлат тили ҳисобига эмас.

Ҳар бир тилнинг ахброт майдони бўлади. Бу майдон бугунги кунда торайиб қолган. Уни кенгайтириш керак. Туркия, россиядаги ва марказий осие мамлакатларидаги кўпгина журналларда ўзбек тилида мақолалар эълон қилинмоқда, бу жуда қувонарли ҳол, шундай йўллар билан ҳаракат қилиш давлат тили майдонини кенгайтиришга бўлган саъйи ҳаракатлардан бири ҳисобланади.

Фикримизча, араб тилининг кенг ёйилишига асосий сабаблардан бири бу “Қуръону Карим” ва “Ҳадису Шариф”нинг араб тилида нозил бўлиши ва ёзилиши, инглиз тилининг кенг ёйилиши америка қитъасида инглизларнинг кенг тпрқалиши ҳамда инглиз мустамлакаларининг юзага келиши, француз тилининг кенг тарқалиши мустамлакачилик ҳаракатларининг натижаси ўлароқ бир жихатдан европа ва бошқа минтақалардаги киборлар жамияти табақасининг ўзгалардан усунлигини намойиш этишга уринишининг самараси сифатида олиб қаралса бўлади.

Рус тили масаласида шўролар даврида барча собиқ республикаларни ёппасига руслаштиришга бўлган ҳаракатлар натижаси бутун жаҳонга маълум.

Давлат тили тақдири - узбек тилига муносабат эволюциясидир.

Инсоният тараққиёти давомида тарихий манбаларнинг гувоҳлик бериши бўйича, ўзбек тилининг амал қилиш хронологиясига эътибор қилсак, тахминан қуйидагича ҳолатга дуч келамиз:

2020 йил сентябрь ойида инсоният тарихида биринчи марта ўзбек тилидаги нутқ БМТ минбаридан янгради.

7 асрда юртимизга араб истилочилари бостириб келди, натижада 8-9 асрларда илм тили тўпик араб тилига ўтказилди.

892 йили туркий эл саркардаси Исмоил Сомоний ҳокимиятни қўлга олиб давлат ишларини форсий тилга ўтказди. 999 йили Мовароуннаҳрни Қорахонийлар тўлик қўлга олишиб, давлат бошқаруви яна форсий тилда давом этаверди, чунки давлат бошқаруви Авесто давридаёқ эронийлар қўлига ўтгандан буён давлат форсий услубда бошқарилган эди.

Қорахонийлардан Юсуф Ҳос Ҳожиб, Махмуд Кошгарийлар давлат тилини туркий тилга ўтказишга роса уринишган, аммо ҳокимият форсийзабонлар қўлида эди.

1212 йили хоразмшоҳ Аловуддин Мухаммад қорахонийлардан ҳукмронликни қўлга олгач, давлат бошқаруви тўлик ўзбек тилига ўтказилади. Бу даврда илм тилиараб, адабиёт тили - форсий, ҳарбий тил - туркий бўлиб қолди.

Мўғил босқини даврида ким қайси тилни билса, шу тилда иш олиб борилаверган. Мўғиллар кўпроқ маҳаллий халққа имоишора билан мурожаат

килишган. Гўёки ҳайвонларга қандай муомила қилсак, улар ҳам шундай муомила қилиб кетаверган.

Темурийлар даврига келиб, давлат ҳужжатлари туркийлаштирилган. Аммо, бу жойда ҳам бир аниқ тартиб йўқ эди. Илм тили ҳамон араб тилида, шеърият тилида форсий забон устуворлик қилган, ҳарбий-давлат бошқаруви туркий тилда. Мирзо Улугбек ҳам форсий ва туркий тилларни аралаштириб ишлатган.

Хиротда Алишер Навоий туркий тил ҳимоячиси бўлиб келди ва давлат тилини тўлиқ туркий тилга ўтказишга эришган. Адабиётда ҳам туркий тилнинг устуворлигини амалда исботлади.

Шайбонийлар даврида ҳам туркий тил ҳимояси давом эттирилди, аммо бу ҳаракат изчил ва илмий асосга таянмаган интилиш эди.

Намозхонлар ва диний уламолар араб тили ва форс тилидан воз кечишмади, Қуръонни араб тилида, ниятни форстожик тилида ўқишни давом эттираверишди. Диний уламоларнинг бундай муносабати туркий тил тантанасига халақит берди ва бу ҳолат ҳамон давом этмокда.

Ўзбек тилининг мустаҳкамланиш имкониятлари Ўзбекистон ҳудудида асосан адабиёт ва санъат соҳасида Иттифок даврида бир оз ривожлангандай кўринади. Лекин давлат ҳужжатларини рус тилида олиб бориш динамикаси доимий равишда ўсиб борган.

Мустақилликка эришганимиздан кейинги вазият ҳам ачинарли бир ҳолат, ўзбек тилида гаплашувчилар сони аҳоли сонига нисбатан, айникса, интеллигенция қатлами орасида камайиб кетганлиги сезиларли даражага етиб борган.

Буни тахминан ўзбек миллатига мансуб аҳоли сонига нисбатан олиб қаралса, улардан 10-15 фойизи рус тилида гаплашишади, 5 фойизи инглизча гаплашади, 20-30 фойиз ўзбеклар ўзбек тилини рус тили билан аралаштириб гаплашади. Бу дегани, 50 фойиз ўзбек аҳолиси учун давлат тилини ривожлантиришнинг аҳамияти сезилмайди. 40-50 фойиз кишлоқ аҳолиси учун бирмунча аҳамиятли.

Бу ҳолат ўта фожеали ҳолатдир. Тарихий тажрибапар шуни кўрсатадики, бугун фаол ҳаракат қилиб, давлат тилининг мавқеини кўтариб, сақлаб қолаолмасак, эртага уни батамом қўпдан бой бериш мумкин.

Тилни сақлашда халқ бирлиги жуда муҳим. Мана шу бирлик булмаса, ҳар қандай миллат тилини ҳалокатдан сақлаб қолиш имконияти заиф бир ҳолатга келиб қолади ва миллий давлатчиликка птур етишини барча англаб етиши зарур.

Албатта, Давлат тилини тўлақонли давлат тили даражасига кўтариш бу фақатгина соҳа мутасаддиларининггина ижро қилиши лозим бўлган масала эмас, балки барча Ўзбекистон халқининг - фуқароларининг умум вазифаси эканлигини ҳар биримиз ёддан чиқармаслигимиз ва бу ишга қамарбаста бўлишимиз лозим.

МУНДАРИЖА

1-шўъба: Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини тарғиб этишда миллий ва умуминсоний қадриятларимизнинг ўрни			
1	Каримов Санжар Синдоркулович	Қадриятлар ёшларда ҳаётий мақсадларни шакллантирувчи омил сифатида	5-8
2	Абдунаби Хатамов	П.Фейерабенднинг анархистик методининг фан ривожланишидаги ўрни	9-13
3	Rashidova Mashhura Karimovna	Jamiyatda ilm-fan, san'at va madaniyatning yuksalishi	13-16
4	Ахмаджон Хайдарович Худаёров Турсунмуродова Азиза Дилмурод қизи	Ёшларни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашда учинчи ренессанс ғоясининг ўрни	16-18
5	Аъзам Абдуллаев	Учинчи ренессанс – ватанимизнинг миллий ғояси сифатида	19-22
6	Sattarova Feruza Rustamkizi Absalomova Diyora Ilhom kizi	Family literacy relationship in innovative teaching system and children's psychological development	22-27
7	Маматкулов Санжар Тошпулатович Норбобоева Нафиса Эркин қизи	Ёшларда ҳаётий мақсад ва позицияни шакллантириш – давр талаби	27-30
8	Набиев Алижон Муқимович	Учинчи ренессанс ғоясининг ёшларда моддий- маънавий меросимизга дахлдорлик хиссини шакллантиришдаги ўрни	31-33
9	Мусаев Собиржон	Фуқаролик жамиятининг ижтимоий- фалсафий таҳлили	34-36
10	Утанова Умида Агзамходжаевна	Миллий ва умуминсоний қадриятлар жамият таракқиётининг асосий негизи	36-39
11	Sultanova Gulnoza Sabirovna Tangriberdiyeva Aziza Elmurod qizi	Mamlakatimizda uchinchi renessans g'oyasini targ'ib qilishda, ilm-fanda yosh xotin qizlarning o'rni	40-44
12	Bebitov Maqsud Abdirasulovich	Qoraxoniylar davlatida ta'lim faoliyati	45-48
13	Mustafoqulov Otabek Saidmurodov Javohir	Xo'ja Mayxona ota ziyoratgohi - minglab sirlar makoni	48-52
14	Mamayusupov Og'abek Sattorov Muzrobjon Ergashev Davronbek	Chag'oniyondan taralgan ziyo	52-55
15	Alijonova Maxliyoxon No'monjonovna	Axborotlashgan jamiyatda yoshlar milliy o'zligini anglash muammosi	56-59
16	Meliyeva Dilfuza	O'quvchi yoshlarda fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda innovatsion yondashuv	59-61

17	O'roqova Gulsin	O'quvchi yoshlarda ijtimoiy intellektni shakllantirishning nazariy-ilmii asoslari	61-63
18	Ho'janova Tamara Jo'raevna Otaxonova Saodat Otabek qizi	O'quvchi yoshlarda tanqidiy fikrni rivojlantirish	63-65
19	Агзамходжаева Шахноза Саидматлабовна	Сведения о жизни и творчестве навои, содержащиеся в его собственных произведениях	66-69
20	Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич	Янги Ўзбекистонда ёшлар эстетик маданиятини ривожлантиришда миллий ғоянинг ўрни	70-75
21	Ихтияров Мирзо Рустамович	Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини тарғиб этишда оммавий ахборот воситаларининг ўрни	76-78
22	Адолат Зиётова	Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини тарғиб этишда ёшларда дахлдорлик туйғусини оширишнинг долзарб масалалари: муаммо ва ечим	78-83
23	Mohidil Nematova	O'zbekiston madaniy me'rosi - uchinchi renessans poydevori	83-85
24	Эшбеков Баходир	Учинчи ренессанс пойдеворини яратишда сўз эркинлигининг фалсафий тафаккурни ривожлантиришдаги ахамияти	85-87
25	Begmatov Rustam Axundjanovich	XXI asr yoshlari va ularning har qanday yot g'oyalarga qarshi kurasha olish mas'uliyatini oshirish	88-92
26	Абдуллаев Мадамин Саотбоевич	Ёшлар маънавиятини шакллантиришда махтумқули панд-насихатларининг ўрни	93-95

2-шўъба: Ёшларни маънавий баркамоллик руҳида тарбиялаш ҳамда интеллектуал салоҳиятини юксалтиришга ҳисса қўшаётган тарбиявий институтлар. Мулоҳаза ва таклифлар			
27	Ахметжанова Муқаддас Вахабовна	Учинчи ренессанс ва театр санъатида умуминсоний ғоялар талқини	96-103
28	Абилов Ўрол Муродович	Учинчи ренессанс давлат тилига эътибордан бошланади	103-110
29	Абилов Ўрол Муродович	Миллий-маданий меъросимиз бўлган давлат тили ҳақида мулоҳазалар	111-114
30	Маматкулов Санжар Тошпулатович	Қадриятлар - шахс ҳаётий позицияси шаклланишининг муҳим омили	115-117
31	Yormatov Faxriddin Joylovovich	Nuroniylarini e'zozlagan yurtim	117-121

32	Normamatova Pardaxol Ochildiyevna	O'zbekiston taraqqiyotida millatlararo bag'rikenglik tamoyili	122-125
33	Норбеков Умид	Ёшларнинг фуқаровий онгини назарий тадқиқ этишда институтционал ёндашувининг аҳамияти	125-131
34	Komilov Ro'zi Rabiyeovich	Nikohning axloqiy-aksiologik mohiyati va barkamol yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati	131-134
35	Абдунасинова Ҳалима Эрдиллаевна	Ёшлар миллий маънавиятини юксалтиришда жаҳид маърифатпарварларининг илмий мероси аҳамияти	135-137
36	Sohibnazar Karimov	Yoshlarni ma'naviy-ruhiy barkamollik ruhida tarbiyalashda tasavvuf falsafasi fanini o'qitishning zarurligi	137-143
37	Хайитмуродов Равшан Эргаш ўғли	Ёшларни маънавий-ахлоқий ва жисмоний баркамол этиб тарбиялашда даврий матбуотнинг ўрни	143-145
38	Собирова Азиза Ислон кизи	Соғлом эътиқод мустаҳкам оила асоси	146-148
39	Мамиров Азизжон Ниязмухамедович	Ёшлар маънавиятини шакллантиришда толерант дунёқарашнинг ўрни ва роли	149-153
40	Ҳамидова Мафтуна	Баркамол шахс тарбиясида маънавий-маърифий ишларнинг самарадорлигини таъминлаш ҳамда узлуксиз маънавий тарбия концепциясининг аҳамияти	153-157
41	Замонов Зокир Турғинович	Ёшларни маънавий баркамоллик руҳида тарбиялашга маънавий-тарбиявий институтларнинг ўрни	157-161
42	Хо'janazarova Sabohat Amanova Ra'no	Oilada yoshlarni ma'naviy barkamollik ruhida tarbiyalashning dolzarb masalalari	161-165
43	Maxmudov Shokir Kamolovich	Yoshlarni ijtimoiylashuvi jarayonida fuqarolarga mos ma'naviy va axloqiy tarbiyalash mexanizmlari	165-167
44	Qodiraliyev Abror Shavqatulloev Do'stmuhammad	Tasavvuf haqida olimlarning aytilgan fiklar	168-172
45	Qodiraliyev Abror	Fuqarolik jamiyatini qurishda yosh avlodning ijtimoiy faolligini oshirishning roli	172-176
46	Искандаров Нурбек Шерифбоевич	Жисмоний етуклик ва инсон организмнинг морфофункционал жиҳатлари	176-179
47	Искандаров Нурбек Шерифбоевич	Анъанавий соғломлаштириш тизимлари ва ижтимоий фалсафий ёндашувлар	179-182
48	Bozorova Aziza Saidmurot qizi	O'quvchi yoshlarni tabiatni muhofaza qilish ruhida tarbiyalash muammosi	182-185
49	Хо'janova Tamara Jo'raevna Otaxonov	O'quvchi yoshlar shaxsini shakllantirishda maktab muzeylarining o'rni va ahamiyati	185-188

	Umidbek Otabek o'gli		
50	Rahimova Gavhar	Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining pedogogik faoliyatida kasbiy refleksiyaning rivojlantirish	189-191
51	Ro'ziyeva Dilafro'z	Innovatsion yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarini hunarmandchilikka o'rgatish kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalar	191-193
52	Абдуносирова Ҳалима Эрдтллаевна	Илмий билишда онг ва онгсизлик тушунчаси	193-195
53	Алқаров Элдор Махмудович	Тарихий қадамжолар ва муқаддас масканларимизда хавфсиз туризмни ташкил этиш масалалари	196-198
54	Maxmitova Dilfuza Saidazimovna	Innovatsion faoliyat o'qituvchi mahoratini oshirish omili sifatida	198-201
55	Muhammadiyaheva Mushtariy	Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitishning xususiyatlari: didaktik aspekt	202-204
56	Xurramov Jasur	O'qituvchining innovatsion faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni	204-207
57	Nosirova Dilnoza Sobirovna	Boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan interfaol o'yin texnologiyalaridan foydalanib ta'lim berish usullar	207-209
58	Aziza Raximova	Maxtumquli firog'iy qarashlarida yoshlarni komillik sari yetaklashning asosiy mezonlar	209-212
59	Жуманиязова Махира Рахимберган кизи	Ислом спорт мусобақаларида мусулмон аёлларининг иштироки	212-216
60	Yangiboyev Abdulaziz O'tkir o'g'li Jo'rayev Azizbek Anvar o'g'li	Narshaxiyning "Buxoro tarixi" asarida O'rta Osiyo shaharlari tasnifi	217-219

3-шўъба: Ижтимоий – гуманитар фанларни ўқитишда замонавий методларнинг аҳамияти. Тарих фанининг кадриятларимиз узвийлигидаги роли			
61	Абилов Ўрол Муродович	Давлат тили ҳақида мулоҳазалар	220-224
62	Садикова Роза Исмаиловна Норова Н.А	Ёшлар тарбиясида китобхонлик маданиятини шакллантириш	224-226
63	Ibragimov Alisher Qurbon o'g'li	Ijtimoiy islohotlarda inson oliy qadriyat sifatida	227-231
64	Махмудова Гули Тилабовна	Замонавий мураккаб жараёнларнинг тизимли тадқиқотлари методологияси (фалсафий таҳлил)	231-235
65	Бердалиев Низомиддин Шералиевич	Ижтимоий-гуманитар фанларнинг таълим-тарбиядаги аҳамияти	236-239
66	Абдуллаев Ўқтам Шералиевич	Мактабларда тарих фанини ўқитишда кейс-стади (case-stade) усулининг самарадорлиги	239-243

67	Jummayev Abdimumin Fayziyevich Bozorov Quvonchbek Dilmurod o'g'li Vafuqulov Shohruz Shavqiddin o'g'li	Bilikracy schools in uzbekistan	244-247
68	Ғуламов Обиджон Ғайратович	Миллий ғоянинг таълим тарбиядаги ўрни	248-251
69	Далакьян Жанна Сейрановна	К вопросу о роли истории в процессе преподавания в вузе	251-253
70	Фарход Зияев	Янги ўзбекистон ва учинчи ренессанс пойдеворини яратишда тарихий жараёнларнинг аҳамияти	253-256
71	Абдуҷамол Холбеков	Ўзбекистонда таълим тизимидаги узвийлик – учинчи ренессанс пойдеворининг бош мезони	257-260
72	Ҳомидов Абдурасул Абдуқодирович Жабборов Иброҳимжон Раҳматович	Тарих дарсларида “буюк астроном мирзо улўғбек хукмронлиги ” мавзусини инноватсион ўқитиш усуллари	266-267
73	Маҳмудов Олимчон Раҳматқонович Ҳомидов Абдурасул Абдуқодирович	Усулҳои ғаёлгардонии таълим дар таърихи асрҳои миёна ва роҳҳои ташкили он	268-275
74	<i>Panjiyev Jamshid Toxir o'g'li</i> Yusupov Salohiddin Abduvahob og'li	Safaviylar, xojarlar va boburiylar davlatlari bayroqlarining qiyosiy tahlili	275-279
75	Sobirov Alijon Samandar o'g'li	Noosfera falsafasining mohiyati va genezisi	279-281
76	Амонҷонов Сардорбек Набижон ўғли	Мамлакатимизда учинчи ренессанс ғоясини тарғиб этишда миллий ва умуминсоний кадрларимизнинг ўрни	281-283
77	<i>Sodiqova Bakhtigul</i> <i>Ibodullayevna</i> <i>Bobojonov Dilshod Jumaqul o'g'li</i> <i>Isakov Fayozbek</i> <i>Fakhriddinovich</i>	Roles of multimedia in education	283-286
78	Ғафқорова Улуғой	Ҳозирги инновацион ривожланиш даврида ўқитувчи ролини ошириш муаммо ва ечимлари	286-290
79	Kholmatov Azamat Ruzibeyevich	The role of psychological education at school and family environment	290-294
80	Xolmatov Komil Ro'ziboyevich	Ta'lim jarayonida tilida nuqsoni mavjud bo'lgan bolalar bilan ishlash samaradorligi	294-299
81	Bebitov Maqsud Abdirasulovich	Ikki millat –yagona tarix	299-303
82	Abdulxayirov Davronbek	Somoniylar sulolasining kelib chiqishi	303-307
83	Choriyeva.M.N	O'quvchilarda shaxs xususiyatlarining namoyon bo'lishi (qobilyat misolida)	307-310

84	Berdiyeva Sevara	Texnologik ta'lim darslarida o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish texnologiyasi. (boshlang'ich sinf misolida)	310-312
85	Erdanova Zamira	Al-hakim at-Termiziy qarashlaridan oliy ta'limda foydalanishning ahamiyati	312-314
86	Istamov Zuhridin	Boshlang'ich sinf o'quvchilari savodxonligini oshirish jarayonida shaxsga qadriyatli yondashuv metodikasi	314-316
87	Mamatov Eldor	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani takomillashtirishning hozirgi holati	316-318
88	Mamayusupova Mahbuba	Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarga matnli masalalar va ularni yechishga o'rgatish metodikasi	318-320
89	Xo'janova Tamara Jo'raevna	Yoshlarni kreativ tafakkurini rivojlantirishning pedagogik jihatlari	321-323
90	Xolbekova Dilbar To'raevna	O'quvchi-yoshlarni vatanparvarlik va insonparvarlik ruhida tarbiyalashning dolzarb muammolari	323-326
91	Jumayeva Nargiza	Zamonaviy boshlang'ich ta'lim muammolari	327-329
92	Qurbanova Umida	Boshlang'ich sinflarda nutq madaniyatini rivojlantirishning ayrim dolzarb masalalari	329-332
93	Mirzayeva Baxtiniso	Talabalar guruhining o'zi-o'zi tashkil etishining zamonaviy texnologiyalari	332-335
94	Normurodova Gavhar	Ijtimoiylashuv jarayonida muloqot funksiyalari	335-338
95	Раҳматов Эркин	Алоуддин аттор ҳазрат баҳоуддиннинг айрим маънавий сифатлари хақида (“рисолаи қудсия” асаридаги нақллар мисолида)	338-343
96	Usanova Shahnoza	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ekologik kompetentligini shakllantirish	343-346
97	Shamsiddinova Maftuna	Zamonaviy ta'lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	347-349

4-шўба: Миллий-маданий меърос, тарихий қадамжолар ва муқаддас масканларнинг халқимиз маънавий ҳаётидаги о`рни

98	Ўразметов Мангубек Турсунбоевич	Сулаймон боқирғонийнинг маънавий мероси	350-353
99	Ў.М.Абилов	Давлат тилига эътибор – миллий ўзликни англаш ва уни намоён қилиш асосидир	353-358
100	Himmatova Zarina Axtamovna	So'fi Oллоhyor asarlarida yoshlar ma'naviyatini yuksaltirishda jamoatchilikning o`rni masalalari	359-361
101	Xasanova Nodira	Sovet davlatining ilm-fan va maorif sohasida	361-366

	Ibragimovna	amalga oshirgan siyosati	
102	Каримов Санжар Синдоркулович Нематуллаев Шохжахон Ғайбулла ўғли	Эркин ва масъулиятли шахсларни тарбиялашда ғоявий тарбиянинг аҳамияти	367-370
103	Azimova Charos Azamatovna Jo'rayev Farruh Shobo'ta o'g'li	Tarixiy-madaniy meros o'zlikni anglash omili sifatida	370-372
104	Буранова Нигора Аъзамкуловна Умарова Камола	Ёшлар таълим-тарбиясида диний кадриятларнинг аҳамияти	372-376
105	Иминова Дилбархон Маннобовна	Ўзбекистон республикаси қонунчилигида аждодларимиз маданий меросининг тадқиқоти ва тарғиботи масалалари	376-379
106	Авазбек Мирзаев	Қадимги мингтепа - маданий мерос маскани	379-383
107	Гуламова Мавжуда Тошпулатовна	Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳим Кумушхонавийнинг пайғамбарлар ҳикмати ҳақидаги ғоялари	383-385
108	Закирова Н. Х Эгамбердиева М.Д	Улуғ алламолар ижодида касб-хунар камолотини шакллантириш масалалари	385-388
109	Alimov Mansur Narboyevich	Mavloni Muhammad qozi naqshbandiya tariqati nazariyotchisi va davomchisi	388-391
110	Абдурашид Шарипов	Туризм, как стратегическая отрасль развития экономики узбекистана	391-393
111	Najimova Shahrizoda Ashurova Parvina	Fan va madaniyat ravnaqi ix-xii asrlar madaniy yuksalishining shart- sharoitlari. Ilm-fan	394-397
112	Mardonova Madina Hikmat qizi Nuriddinova Rohila Yo'ldashali qizi Xolboyeva Feruza Abdulkarim qizi	Султон Саодат Мажмуаси	398-401
113	Anvar Jo'rayev Azizbek o'g'li Yangiboyev Abdulaziz O'tkir o'g'li	Surxondaryoning qadimiy qadamjolari jarqo'rg'on minorasi misolida	402-404
114	Boborahimov Shoxruhbek Innoyatillo o'g'li. Axtamova Xurshida Jamshid qizi	So'fi Olloyorga zamon boqajak	405-408
115	Boboraxmatova Dilshoda Ismayilovna Mamataliyeva Mohidil O'ral qizi	Sulton Saodat majmuasi	408-411
116	Qobilboyeva Zarnigor Bobomurod qizi Safarova Manzura Salimjon qizi Ermamatova Kamola Ismoil qizi	Surxandaryoda milliy-madaniy meros, tarixiy qadamjolar va muqaddas maskanlarining xalqimiz ma'naviy hayotidagi o'rni	411-414

117	Avalova Tursunoy	O'quvchi shaxsini rivojlantirishda o'qituvchi mahorati	414-416
118	O'zbekova Nozigul	Boshlang'ich sinflarni ma'naviy-huquqiy tarbiya berish va mahalla hamkorligini rivojlantirish usullar	416-419
119	Qodirova Oysoat	Inklyuziv ta'limning o'zbekistonda rivojlanish tarixi va taxlil natijalari	419-421
120	Sapayev Valisher	Sharq mutafakkirlari qarashlarining yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati	422-424
121	Жонмурод Саматов	Сўфи Оллоёр маънавий меросини ўрганиш ва илмий тадқиқ қилишда “шарҳи суфия” муҳим манба сифатида	424-428
122	Машарипова Гуларам Камилловна	Учинчи ренессанс ворисларини тарбиялашда Абу Райҳон Беруний бой илмий меросининг ўрни	428-431
123	Наврўзова Гулчехра Нейматовна	Нақш тушунчаси абдурахмон жомий талқинида	432-435
124	Д.О.Ортиқова	Ёшларни маънавий баркамоллик руҳида тарбиялашда оиланинг ўрни	436-439
125	Отаназаров Ислонбек Муродбек ўғли	Деятельности мунаввара кары как просветитель средней азии	439-442
126	Саидова Дилбар Сайфуллаевна	Аждодларимиз қолдирган бой илмий-маданий мероснинг халқимиз маънавий ҳаётидаги тутган ўрни	442-444
127	Хажиева Максуда Султановна	Фирдавсийнинг «Шоҳнома» асарида маънавий ва ахлоқий ғояларни акс этиши	445-447
128	Саидназаров Улуғбек Аҳмеджанович	Жисмоний маданиятнинг рационал ташкил этиш методологияси	448-451
129	Саидназаров Улуғбек Аҳмеджанович	Ёшлар жисмоний маданиятини юксалтириш: муаммолар ва ечимлар	451-453

5-шўъба. Ўзбекистон Республикаси стратегик сиёсатининг маънавий қиёфаси. Дунё ва биз			
130	Ў.Т.Нормуротов	Мутаассиблик аср вабоси	454-458
131	Ҳакимов Акмалжон Мирзаганиевич	Жамият тараққиёти қонунлари ва уларни англаш зарурияти	458-461
132	Хусан Абдуниязов Нуриллаевич	Миллий юксалиш шароитида инсон манфаатларини таъминлашда фуқаролик жамияти институтларининг ўрни	462-466
133	Сафаров Мухлис Махмудович	Ўзбекистон ёшлари сиёсий онги ва маданиятини модернизациялашининг маънавий-маърифий омиллари	466-469
134	Jabborova Farangiz Muslaxiddinovna	Inson huquqlari – yurtimiz milliy taraqqiyotining asosiy poydevori	469-472
135	Vazira Shanshieva	Globalashuv sharoitida inson qadrini ulug'lash,	472-475

		huquq va manfaatlarini himoyasining ahamiyati	
136	Xolmirzayev Shavkat	Yoshlar hayotida virtuallashuv sabablari va omillari ma'naviy barkamollik ruhida tarbiyalash ularni kelajakda tutgan òrni va roli	475-479
137	Madrimov Ixtiyor Baxtiyor o'g'li	O'zbekiston respublikasida yoshlar jinoyatchiligini oldini olishda mahallabay ishlash	478-480
138	Сайёра Эгамовна Атаджанова	Важные этапы развития узбекистана и стратегические темпы роста нового узбекистана	481-482
139	Юлдашева Махфуза Қобилжонова	Янги ўзбекистон имиджини шаклланишида маънавий- ахборий омиллар	482-487
140	Husanboev Azizjon Rustamjon o'g'li Toshquvvatov Norqobil Choriyev Otajon Olim o'g'li	Mahmudxo'ja Behbudiy yang davr o'zbek madaniyatining asoschisi	487-489
141	Абдурауф Мухаммедович	Таълим тизимида ёшларда юксак маънавий баркамолликни шакллантириш масалалари	489-492
142	Сарвар Ахмедов	Ўзбекистоннинг халқаро маданий алоқаларида театр санъатининг ўрни. (1950-2021 йиллар)	492-496
143	Nazirov Baxtiyor Safarovich	O'rta Osiyo tarixida ilm-fan yuksalishlari to'g'risida ba'zi mulohazalar	496-500
144	Якубова Дилорам Таджиевна	Сурхон воҳасида 1946-1970 йилларда пахта яккаҳокимлиги сиёсатининг амалга оширилиши ва унинг натижалари	500-504
145	Abdiyeva Turg'unoy	Boshlang'ich ta'lim tizimida innovatsiya jarayonini amalga oshirishda xalqaro tajribalar	504-506
146	Atamurodova Dilnoza	Globalashuv davrida "ommaviy madaniyat"ga qarshi kurashish muammosi	507-509
147	Shakhnoza Sheralievna Nurbekova	Globalashuv jarayonida sivilizatsiyalararo muloqot va uning inson ongi va qalbiga ta'siri	510-512
148	Rasulova Zamira	Maktab o'quvchilarini milliy tiklanishdan milliy yuksalish sari g'oyalari ruhida tarbiyalashda oila va mahallaning o'rni	513-515
149	Turayeva Sadoqat	Ijtimoiy faol o'qituvchi shaxsini shakllantirishning ilmiy-pedagogik asoslari	515-517
150	Abdurahmonova Muslima	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tabiatga oid ilk qadriyatlarni shakllantirishning dolzarb masalalari	517-519
151	Лайло Азизова	Ёшларни маънавий баркамоллик руҳида тарбиялаш ҳамда уларда интеллектуал салоҳиятни юксалтиришда замонавий дунёқарашнинг ўрни	519-521
152	Бурхонов Мажнун Илхом ўғли	Буюк Ипак йўли шарқ ва ғарбни бирлаштириб турувчи маданият кўприги	522-525

		сифатида	
153	Ziyodullayeva Zulfizar	“Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari” g‘oyasining mazmun-mohiyatini yoshlar ongiga singdirishda “tarbiya” fanining o‘rni	525-528
154	Зокирова Нигора Холмахаматовна	Ҳозирги даврда миллий ўзликни англашда салбий ҳодисаларни бартараф этиш йўллари ва шакллари	528-531
155	Narziyeva Xabiba	Ко‘п millatli jamiyat sharoitida o‘quvchilarda bag‘rikenglikni shakllantirish	531-533
156	Норкулов Убайдулла	Маҳалла институтида жиноятларни эрта аниқлашнинг ижтимоий масалалари	533-535
157	Сауров Равшонбек Русланбек ўғли	Давлат хизматларини институтционал шакллантириш ва ташкил этишнинг объектив шарт- шароитлари	536-539
158	Рўзимуродов Сирож Мадатович	Глобаллашув жараёнида ёшларни маънавий баркамол руҳида тарбиялашда оиланинг ўрни	539-542
159	Нодиржон Тоғаев Лайло Азизова	Мамлакатимизда ёшлар маънавиятини шакллантиришда миллий ва умуминсоний қадриятларнинг ўрни	542-545
160	Turdiyev Baxritdin Samiyevich	Kiberterrorizm - yoshlar kelajagiga tahdid	545-548
161	Холиқов Юнус Ортиққвич	“Тараққиёт стратегияси” асосида жамият миллатлараро бағрикенглик маданиятини ривожлантиришнинг ўрни	548-551
162	Шодиев Сафар	Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик	552-555
163	Норбўтаев Ислонбек Мусурмонович Омонова Азиза Қаландар қизи	Юртимизда ёшлар тарбиясига оид қабул қилинаётган концепциялар ва уларда миллий ва умуминсоний қадриятларнинг аҳамияти	555-558
164	Sayidov Qaxramon Bekturdiyevich	Yangi O‘zbekiston urbanizatsiya jarayonlari (milliy va umumbashariy xususiyatlar)	558-562
165	Sadullayeva Manzuna Mansurjon qizi	Globalashuv jarayonlarida tarbiyaviy faoliyat masalalari	562-566
166	Xaydarov Sayfiddin Mamatkulovich	Mamlakatimizda tashqi savdo munosabatlari. Mulohaza va takliflar	566-569
167	Ашуров Назар Рахматуллаевич	Узлуксиз маънавий тарбия – оиланинг маънавий юксалиши асоси	569-572

**МУХТАСАР ИФОДАЛАНГАН ЎТКИР ФИКРЛАР
ҲАЁТНИ ЯХШИЛАШГА КЎП ХИЗМАТ ҚИЛАДИ.**

ЦИЦЕРОН

